

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM
2017-10-12
Meddelad i Malmö

Mål nr
4025-17

KLAGANDE

Khadeja Miftaroska, 20090215-3766

Ombud: Mohammed Mohammed
Hadicare AB
Box 17 607
200 10 Malmö

MOTPART

Funktionsstödsnämnden i Malmö stad
205 80 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Stadsområdesnämnd Norr i Malmö kommuns beslut den 9 mars 2017

SAKEN

Personlig assistans enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver stadsområdesnämndens beslut och förklarar att Khadeja Miftaroska har rätt till personlig assistans enligt 9 § 2 LSS. Förvaltningsrätten återförvisar målet till nämnden för beräkning av Khadeja Miftaroskas totala behov av personlig assistans.

Dok.Id 398264

Postadress
Box 4522
203 20 Malmö

Besöksadress
Kalendegatan 6

Telefon
040-35 35 00

E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Telefax
040-97 24 90

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Stadsområdesnämnden (numera funktionsstödsnämnden) beslutade att avslå Khadeja Miftaroskas ansökan om personlig assistans enligt 9 § 2 LSS. Beslutade motiverades bl.a. enligt följande. Khadeja Miftaroska tillhör personkrets 1. Hennes behov av stöd och hjälp vid toalettbesök, blöjbyten, personlig hygien samt på- och avklädning överskrider ett normalt föräldraansvar. Dessa behov bedöms dock inte vara av den omfattningen att Khadeja Miftaroska ska anses ha rätt till personlig assistans. Resterande hjälpbehov bedöms falla inom ramen för normalt föräldraansvar.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Khadeja Miftaroska överklagar beslutet och yrkar att hon ska beviljas personlig assistans från och med ansökningsdatum. Hon anför bl.a. följande. Den tidsuppskattning som nämnden bedömt att hennes grundläggande behov uppgår till bör i sig föranleda en utredning av hennes andra personliga behov. Vad gäller hygienbehoven har hon behov av hjälp med toalettbesök, dusch, tandborstning, skötsel av hår, pedikyr och manikyr. För en åttaåring bör bara en minimal del av dessa behov omfattas av föräldraansvaret. I fråga om måltider har hon svårigheter att begränsa sitt matintag. Hon behöver hjälp med att lägga upp maten och fördela den. Vidare är hon i behov av ytterligare hjälp vid av- och påklädning. Hon har inte något verbalt tal och har därför ett omfattande behov av hjälp med kommunikation. För att kunna kommunicera med henne krävs att man förstår vilka konsekvenser hennes funktionsnedsättning har för hennes språk samt insikt om hur man kommunicerar med bildstöd. Hon har behov av aktiv tillsyn då hennes beteende kan framkalla faror för henne själv. Att ha ingående kunskap är en förutsättning för att kunna ta hand om henne i dessa situationer. Enligt lärare kan hon inte lämnas ensam då hon saknar konsekvenstänkande. Hon kan t.ex. gå iväg med främmande människor eller gå ut i trafiken.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Tidsberäkningen för hjälp med toalettbesök samt blöjbyte bedöms som 30 minuter per dygn. Tidsberäkningen för aktiv hjälp i samband med dusch bedöms som 30 minuter per dag. Sammanlagt beviljas tid för momentet personlig hygien med 7 timmar per vecka. Momenten skötsel av hår, tandborstning, pedikyr och manikyr beaktas inte då detta faller inom ramen för normalt föräldraansvar. Tidsberäkning för av- och påklädning bedöms som 30 minuter per dag, dvs. 3 timmar och 30 minuter per vecka. Ingen tid beräknas för måltider då det av utredningen framgår att Khadeja Miftaroska är självständig vid det momentet. Hennes behov av kommunikation anses tillgodosett i familjen och i skolan. Det har inte framkommit att hon därutöver har behov av hjälp med kommunikation. Enligt intyg från skolan brukar Khadeja Miftaroska varken skada sig själv eller andra i sin omgivning. Det har inte heller framkommit att hon är i behov av någon aktiv övervakning på grund av medicinsk åkomma. Det är inte orimligt att vårdnadshavare har uppsikt över ett barn i hennes ålder utomhus. Sammantaget uppgår Khadeja Miftaroska hjälpbehov vid de grundläggande behoven till 10 timmar och 30 minuter per vecka. Behovet bedöms inte vara av den karaktär och omfattning som berättigar till personlig assistans.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 7 § LSS framgår att personer som anges i 1 § har rätt till insatser enligt 9 § 1-9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Genom insatserna ska den enskilde tillförsäkras goda levnadsvillkor. Till de insatser som kan beviljas hör enligt 9 § 2 LSS biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans.

Personlig assistans definieras i 9 a § första stycket LSS som personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov). Av paragrafens andra stycke följer att den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov också har rätt till sådan insats för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt.

I förarbetena till LSS har det gällande insatsen personlig assistans betonats att hjälpen och stödet ska vara av en mycket privat karaktär och att insatsen ska vara förbehållen situationer av krävande och komplicerad natur. Något krav på att stödbehovet ska ha en viss tidsmässig omfattning föreligger inte. Dock har tidsfaktorn självfallet betydelse. Ju större stödbehov i tid som föreligger desto mer talar omständigheterna för att rätt till biträde av assistent föreligger (se prop. 1992/93:159 s. 64 och 175). När det gäller barn ska endast det hjälpbehov som går utöver vad som är normalt för ett barn i samma ålder läggas till grund för bedömningen av behovet av personlig assistans (se RÅ 2008 ref. 17 och RÅ 2010 ref. 17).

Någon bestämd undre tidsgräns för behoven låter sig inte uppställas. Det är samtidigt uppenbart att någon som bara i mycket begränsad omfattning har behov av hjälp med något av de grundläggande behoven inte utan vidare kan anses berättigad till personlig assistans. Även om själva tidsåtgången inte är påfallande stor måste dock en samlad bedömning göras bl.a. med hänsyn tagen till om det stöd som behövs är av mycket privat eller integritetskänslig karaktär eller om det förutsätter någon specifik kompetens. Både kvantitativa som kvalitativa aspekter måste beaktas och även hur ofta hjälpen behövs framstår som en viktig faktor (se RÅ 2009 ref. 57).

Förvaltningsrättens bedömning

Parterna i målet är ense om att Khadeja Miftaroska tillhör personkretsen i 1 § 1 LSS. Frågan är om Khadeja Miftaroskas behov av hjälp med de grundläggande behoven är tillräckligt omfattande för att göra henne berättigad till insatsen personlig assistans enligt 9 § 2 LSS.

Nämnden har bedömt att Khadeja Miftaroskas behov av hjälp vid toalettbesök, blöjbyten, dusch samt på- och avklädning uppgår till 10 timmar och 30 minuter per vecka.

Förvaltningsrätten har först att pröva om Khadeja Miftaroska har gjort sannolikt att tidsåtgången för hennes grundläggande behov överstiger 10 timmar och 30 minuter per vecka. Förvaltningsrätten delar nämndens bedömning gällande föräldraansvar vid övriga moment som rör Khadeja Miftaroskas personliga hygien. Då Khadeja Miftaroska kan äta självständigt ska hennes behov av hjälp vid måltider inte räknas som grundläggande behov. Av utredningen i målet framgår att Khadeja Miftaroska inte har något verbalt språk. Hon är i behov av en omgivning som är tydlig i sitt kroppsspråk. Enligt förvaltningsrätten finns det emellertid inget stöd för att Khadeja Miftaroska har sådana svårigheter att förmedla och ta emot budskap att den som ger assistans behöver ingående kunskaper om henne. Inte heller är det styrkt att Khadeja Miftaroska är i behov av aktiv tillsyn av övervakande karaktär. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten inte att Khadeja Miftaroska har gjort sannolikt att hennes tidsåtgång för grundläggande behov är högre än vad nämnden godtagit.

Sammantaget anser således förvaltningsrätten att Khadeja Miftaroskas behov av hjälp med de grundläggande behoven uppgår till 10 timmar och 30 minuter per vecka. En sådan omfattning av de grundläggande behoven är

tillräcklig för att berättiga till personlig assistans, varför Khadeja Miftaroska ska förklaras berättigad till sökt insats.

Nämnden har inte utrett de eventuella andra personliga behov Khadeja Miftaroska kan behöva personlig assistans för enligt 9 a § andra stycket LSS. Det överklagade beslutet ska därför upphävas och målet överlämnas till nämnden för beräkning av det totala behovet av personlig assistans.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B)

Bertil Idarsson

I avgörandet har även nämndemännen Inger Åhlin, Paul Svensson och Laurent Lawson deltagit.

Marie Nilsson har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.